

AART MONSTER:

“Met CLIENT Export verdwi

De bloembollensector maakt zich op voor de digitalisering van de exportdocumenten. Met CLIENT Export en het Ketenregister gaat de sector enorm besparen op papieren documenten en daarmee op tijd en geld. Op 1 juli 2011 moet het werken. Aan Aart Monster van Vellekoop & Meesters om die klus te klaren.

Tekst: Arie Dwarswaard
Foto: René Faas

Een bloembollen- en vasteplantenexporteur verwerkt per seizoen al gauw duizenden partijen bloembollen, soms naar meer dan tien landen. Elk land heeft zijn eigen fyto-sanitaire eisen, elk product zijn eigen keuringsregime en kwaliteitsbeoordelingen. Als een container 200 partijen bloembollen bevat, dan hoort daar al gauw een pak van 600 formulieren bij. Die moeten worden geprint, gekopieerd of gefaxt, en ze moeten worden bekeken door een keurmeester. Tijd en geld die de exporteur liever aan andere zaken besteedt.

Aart Monster: 'Informatie kan maar één kant op stromen, namelijk van de BKD naar het Ketenregister'

De overheid is voor de gehele agrarische sector al sinds 2005 bezig om aan deze papierstroom een einde te maken. De aanpak die daarvoor is gekozen heet CLIENT Export. Dat is een pro-

gramma waarin alle eisen van landen en dekkingen vanuit de nVWA divisie Plant bijeen zijn gebracht, en waaraan per sector de specifieke eisen zijn gekoppeld. Dit betreft alleen eisen

Prisca Kleijn: 'Ook voor telers is ontwikkeling CLIENT export van belang'

De KAVB is sinds medio 2010 betrokken bij het opzetten van het Ketenregister en CLIENT Export, en maakt sinds begin dit jaar deel uit van de stuurgroep. De rol van de teler is essentieel, aldus KAVB-directeur Prisca Kleijn: "De teler heeft in dit proces een belangrijke rol. Hij is tenslotte de eigenaar van de keuringsgegevens van zijn partijen, en hij is ook degene die bepaalt of hij die gegevens wil vrijgeven voor het ketenregister. Dit vrijgeven van partijen betekent wel een nieuwe handeling voor de teler. Belangrijk is dan ook dat de werkwijze rondom het vrijgeven goed geregeld wordt." De KAVB ziet de voordelen van het systeem voor de gehele sector. "De kans op fouten neemt door digitalisering af en er ontstaat minder discussie op het moment van leveren. Waar we vanuit de KAVB wel kritisch in zijn geweest is het beschermen van de privacy van de teler. Dat was voor ons een duidelijk eis. De koper krijgt alleen toegang tot de informatie van die specifieke partij die hij heeft gekocht en in zijn bezit heeft. Daarnaast vindt de KAVB dat dit systeem niet mag leiden tot een verzwaring van de keuringseisen. De huidige keuringssystematiek voor de teelt moet leidend zijn, de digitale systemen dienen hierop aan te sluiten." Ze benadrukt dat CLIENT Export alleen is bestemd voor die bloembollen en vaste planten die bestemd zijn voor derde landen. "Als de bollen van een teler in eigen land of binnen de EU blijven, dan hoeft hij niet met CLIENT Export te maken te krijgen. Tenzij de koper ook daarvoor toch gebruik van CLIENT wil maken en koper en verkoper dit samen afspreken. Daarnaast blijft aanlevering van gegevens op papier ook mogelijk."

ijnt flink pak papier”

van landen buiten de Europese Unie. Ofwel, als er tulpenbollen naar de Verenigde Staten moeten, dan komt in beeld welke eisen de VS stelt aan tulp, en of aan die eisen door de leverancier is voldaan. Pas als tegenover alle eisen een dekking staat, zoals bij de VS bijvoorbeeld de eis dat de partij is gespoeld en op AM-vrije grond is geteeld, dan ziet de exporteur dat deze partij ook daadwerkelijk geschikt is voor export naar de VS. Voor de invoering van CLIENT Export heeft het huidige ministerie van EL & I het adviesbureau Vellekoop & Meesters aangevraagd. Dit bureau fungeert als onafhankelijke partij tussen ministerie en bedrijfsleven.

.....

‘Dit levert de sector echt tijd en geld op. Niet alleen vanwege de tijd die nodig is om te lezen of te printen, maar ook vanwege de kans op fouten’

.....

Voor de bloembollen- en vasteplantensector is Aart Monster degene die deze rol vervult. Zijn rol bestaat uit drie onderdelen, zo maakt hij duidelijk. “Als begeleider ondersteun ik op het technische vlak, op het procesvlak en op het bestuurlijke vlak. Per sector is er ook een implementatiemanager, in dit geval directeur Alfons Zwetsloot van Anthos. Daarnaast werken we samen met andere partijen in de sector, zoals de BKD, die ook in de stuurgroep zitten.”

KETENREGISTER

Bijzonder voor de bloembollensector is, dat er naast CLIENT Export nog een zogenoemd Ketenregister is ontwikkeld. Om de functie daarvan uit te leggen, geeft Monster een voorbeeld. “Stel, een teler heeft een partij tulpen ‘Strong Gold’ geteeld op een bepaald perceel. De partij is in het voorjaar door de BKD gekeurd, en er is geteeld op een AM-vrij perceel. Als de teler uit die partij 100.000 stuks aan een exporteur verkoopt, dan verstuurt de koper per e-mail een koopbevestiging, die bij de teler aankomt. Zodra de teler daarmee akkoord gaat wordt uit KIS, het BKD-systeem met alle keuringsgegevens, de informatie

gehaald die hoort bij deze partij, zoals vastgelegd door de keurmeester, aangevuld met de AM-status. Die informatie gaat naar het Ketenregister. In dat register kan de koper zien dat deze partij, die bestemd is voor bijvoorbeeld de VS, ook nog moet worden gespoeld. Als dat is gebeurd, kan hij dat toevoegen en gaan alle gegevens naar CLIENT Export. Daar worden de gegevens gekoppeld aan de landeneisen, en wordt bepaald of op basis van de beschikbare gegevens de partij ook daadwerkelijk naar de VS kan. Als dat zo is, dan kunnen de benodigde certificaten worden uitgedraaid. Dat is dan nog het enige papier wat er nodig is. Alle andere documenten, zoals keurings- en spoelbewijzen, zijn niet meer nodig. Dat levert de sector echt tijd en geld op. Niet alleen vanwege de tijd die nodig is om te lezen of te printen, maar ook vanwege de kans op fouten. Elke fout in een document kost ook nog weer tijd om die te herstellen.”

PRIVACY

Een belangrijke wens vanuit de teelt in dit hele proces is het waarborgen van de privacy. Het is niet gewenst dat een koper in de voorraad van de kweker kan kijken. Dat is goed geregeld, aldus Monster. “We hebben in het systeem waarborgen ingebouwd die dit voorkomen. Het Ketenregister staat los van de computer van de BKD. Informatie kan maar één kant op stromen, namelijk van de BKD naar het Ketenregister. Overigens kan de teler ook niet kijken wat de exporteur nog aan andere aankopen heeft gedaan.” Nog niet alles is in kannen en kruiken, stelt Monster. “Zo moet er volledige duidelijkheid zijn over de cultivarnaam en de bijbehorende eigenschappen. Dit betekent dat er tussen Edibulb, de KAVB en de BKD nog overleg moet plaatsvinden over uniform gebruik van cultivarnamen. En verder zijn we in gesprek met softwareleveranciers, om te kijken of we het systeem voor alle programma’s kunnen laten werken.”

STEEDS BELANGRIJKER

Het hebben van een goed systeem waarin alle fytosanitaire eisen aan producten die bestemd zijn voor export zijn gekoppeld wordt de komende jaren alleen maar belangrijker, verwacht Monster. “Wat je ziet is dat landen, om welke reden dan ook, steeds meer eisen gaan stellen op fytosanitair gebied, steeds vaker ook gebaseerd op labtoetsen. Dat zal de zaak alleen maar complexer maken. Als die eisen door Nederland worden geaccepteerd, zijn ze snel in CLIENT Export in te voeren.”

Alfons Zwetsloot: ‘Twee efficiëntieslagen maken’

Anthos-directeur Alfons Zwetsloot is voor de invoering van CLIENT Export aangesteld als implementatiemanager, een functie die inhoudt dat het zijn taak is dat ondernemers in de bloembollen- en vasteplantensector met CLIENT Export gaan werken. Exporteurs zijn overwegend positief, zo stelt hij vast. “Ik hoor enthousiaste geluiden, al wordt wel de kantekening geplaatst over de haalbaarheid. Ze vinden 1 juli 2011 wel snel!”

Zwetsloot vindt het belangrijk dat er in de sector in feite twee efficiëntieslagen worden gemaakt. “De eerste slag is het vervallen van de documentencontrole. Door de combinatie van het op te zetten Ketenregister en de eisen en dekkingen in CLIENT Export hoeft er bij de exporteurs geen controle van tientallen documenten meer plaats te vinden. De tweede efficiëntieslag is het moment van keuren. Nu gebeurt dat nog als de zending klaar staat. Dat kan eerder in het traject, denken wij. Als dat ook lukt, maken we echt een grote stap voorwaarts.”

De zorg over de haalbaarheid van 1 juli deelt Zwetsloot niet. “Het Ketenregister wordt nu door de BKD gebouwd. Die zal ook het beheer ervan krijgen. Het is de bedoeling dat dit in mei testklaar is. We liggen wat dat betreft goed op schema.”

Zwetsloot benadrukt dat elke ondernemer met dit systeem kan gaan werken, ook als hij nog niet volledig is geautomatiseerd. “Het kan via internet met invoerschermen, maar ook via een koppeling met de eigen computer. Iedereen kan dus inhaken.”

De medewerking van de teler is van groot belang. Als die de partij-informatie niet digitaal doorgeeft, gaat het systeem niet werken. Daar kijkt hij optimistisch naar: “Ik heb er wel vertrouwen in dat het bij de kwekerij ook goed komt. Ook telers zien het belang in van een goed georganiseerde exportketen.”